

DEBATT. "Prioritera trafiksäkerheten – inte sommargåtor"

SID 26

Sundbyberg

DIN LOKALTIDNING!

Grundad 1986 · En del av Lokaltidningen Mitt i Direkt
Nummer 24 · 17 juni–23 juni 2023

PRISAS.
Hon vill göra
hela stan mer
jämställd

SID 6

Efter sprängningen: Grannar erbjuds stöd

DETONATION. Under årets våldsvåg i länet har flera sprängdåd skett. Förra lördagen exploderade det i en port i Centrala Sundbyberg. Nu erbjuds grannarna i flerfamiljshuset på Vegagatan krisstöd.

SID 8

BASEBALL.
Arenan i lågor
– dagar före
internationell
tävling

SID 4

BYGGPLANER.

Nu gör Solna
och Sumpen
Grängsgatan
gränslös

SID 4-5

BOSTAD.

Röda siffror på
årsbasis – men
nu går priserna
upp

SID 16

Baggen biter på giftiga jättelokan

FÅRSLÄPP. Fem hungriga baggar är Sundbybääärgs nya trädgårdsmästare.

SID 10

FOTO: MALIN LÖKVIST

VÅLDSVÅGEN. Justitieministern efter de senaste skjutningarna: "Vi behöver nya lagar"

SID 18

Nu satsar vi särskilt på att rusta Hallonbergen tillsammans med invånare och de föreningar och företag som verkar i området.

Engagera dig du också!

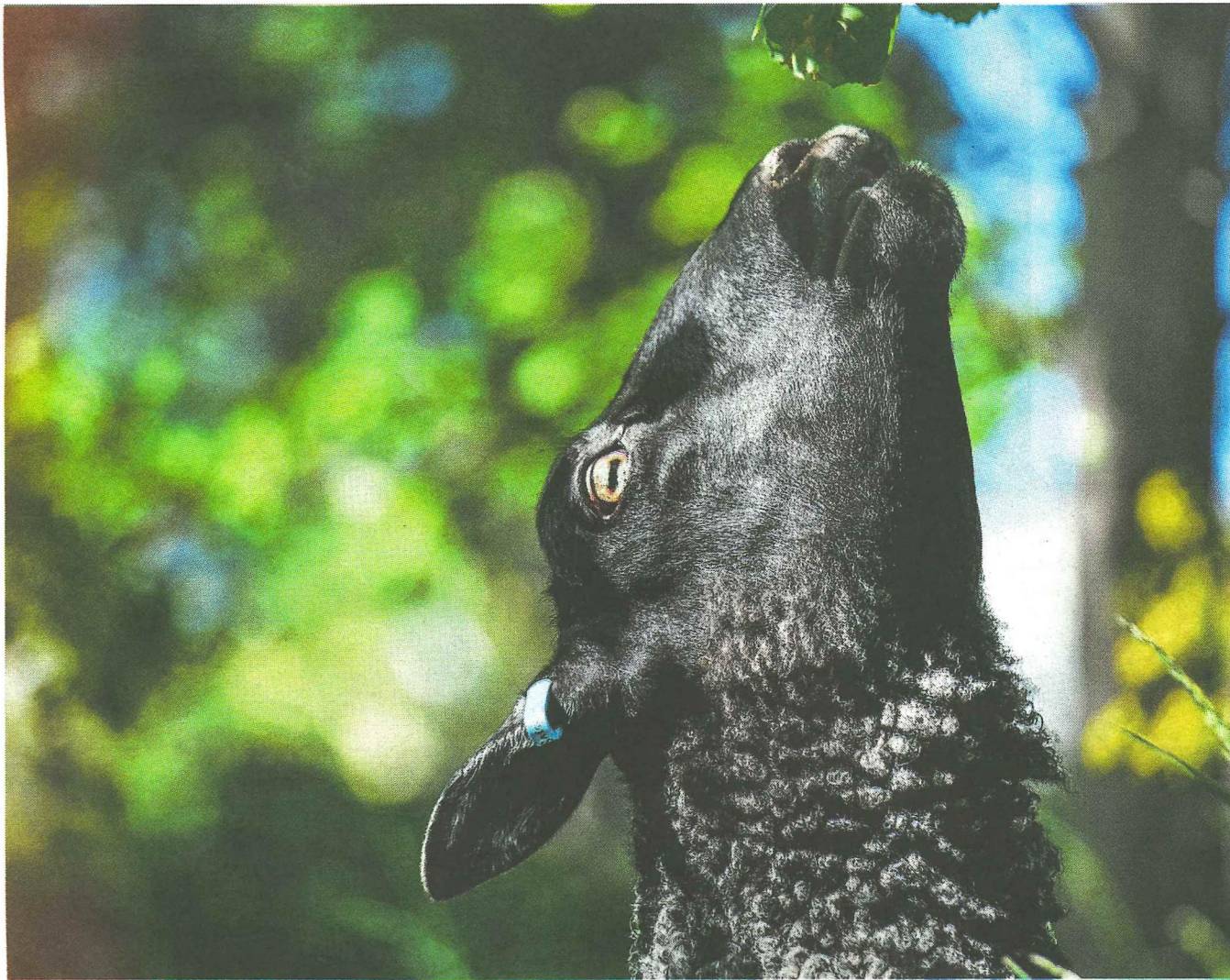

LÄS MER OM
HALLONBERGSLYFTET
PÅ VÅR HEMSIDA

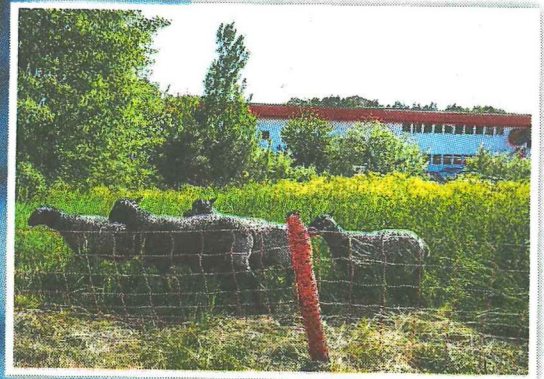

NU TAR VI HALLONBERGEN MOT NYA HÖJDER!

NYHETER · SUNDBYBERG

Har man fått i sig tillräckligt med jätteloka går det i stället fint att sträcka sig efter lite asp.

Baggarna tar direkt sikte på jättelokorna. I flocken finns en "veteran" som har varit med och käkat växterna lite längre än de andra. Han heter Janos.

FOTO: MALIN LÖVKVIST

Håkan Blanck, stadsträdgårdsmästare på Sundbybergs stad.

FOTO: MALIN LÖVKVIST

Giftiga växten är en baggis för baggarna – käkar upp den

NY METOD. Sundbybäääärgs nya får ska beta bort jättelokan

Det är ett av trädgårdsmästarens bryderier: när önskade växter ploppar fram och inget tycks bita på dem, hur bääääär man sig åt?

Nu hoppas staden att svaret är ulligt och tar sig fram på fyra ben.

RISSNE/URSVIK

Visst ser de självsäkra ut, buketterna med jätteloka som breder ut sig här och var. Men liksom andra kaxiga individer är de inte alltid önskvärda.

– De ser faktiskt lite läskiga ut, och det är de också, säger Magnus Rignell, vd på Naturgruppen.

På Sundbybergs stads begäran har hans företag släpat ut en vagn till den gröna plätten intill Enköpingsvägen.

I den väntar fem hungriga baggar.

– Det känns som en så himla spännande metod, säger stadsträdgårdsmästare Håkan Blanck med förväntan i rösten.

För den som inte redan räknat ut det går metoden ut på att gotlandsfären käkar upp jättelokorna.

En giftig, invasiv växt som orsakar hudskador, bekämpad av bråkande idisslare. Hur går det ihop?

Glufsar i sig

Faktum är att vita får kan skada sig på jättelokorna. Svarta får däremot, förklarar Magnus Rignell, klarar av att sluka dessa växter tack vare sina pigment.

– Därför kör vi med svarta får.

– Sedan har vi kommit fram till att det ska vara baggar. De är modigare än tackor. Jag tror att det är evolutionen som har styrt det lite, baggar behöver inte bry sig på samma sätt.

Baggvagnen öppnas, och fem fyrmagade naturvårdare stegar in i den temporära hagen.

De hamnar direkt bland jättelokorna. Målinriktat börjar de glufsa i sig dem, bit för bit.

– Det här var för bra för att vara sant, säger stadsträdgårdsmästaren.

Även annat i inhägnaden får följa med ner i magarna. Här finns till exempel gott om asplöv, vilket fåren tar notis om.

De ska vistas här i två omgångar: dels nu i juni, dels längre fram i sommar. Efteråt, berättar Håkan Blanck, ska staden undersöka hur mycket jätteloka som är kvar.

– Vi har inte gjort det här förut, så vi vet inte hur glupska de är, tillägger parkingenjören Monika Sjölund.

Svårbemästrade

Den hungriga starten får ses som ett gott tecken. Staden har tampats med jätteloka tidigare, och försökt bekämpa dem med bland annat hetvatten.

Men här, där växternas stjälkar liknar kraftiga rör, får inte det knepet tillräcklig effekt.

– De är svårbemästrade, konstaterar Håkan Blanck.

Det känns som en så spännande metod.

Samtidigt sprider sig jättelokan väldigt snabbt. Finge fåren få fason på grönskan vid Enköpingsvägen, ökar chansen för mer välkomna arter att växa fram i stället.

Men det är inte bara det ekologiska perspektivet som gör baggarna lämpliga, menar Magnus Rignell.

– Det finns ett socialt perspektiv också, i att få ut betesdjur hit. Det är kanske inte någon jättepublik plats, men det går ändå folk här.

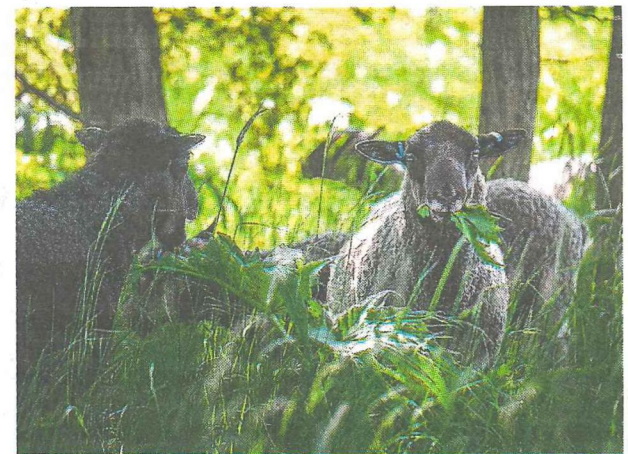
Trivs fåren här då, med tanke på bilarna?

– Har de bara mat och vatten så är det inget problem. Och de är ju här bara en kort tid.

Sedan då?

– Då flyttar vi vidare dem till nästa hage. Som tur är äter de hela tiden, får är bra på att äta.

Alexander Kuronen
alexander.kuronen@mitti.se
08-550 550 70

Svarta får kan festa på jätteloka, men hur nyttig är egentligen växten för dem? Det vet inte Magnus Rignell. Han misstänker dock att djuren har en inbyggd känsla för vad de mår bra av att äta. "Det kan vara så att de tycker att de är goda", säger han.

Kväver annan vegetation

● **Jätteloka är en** invasiv art som kan bilda mycket stora och tät bestånd. Växtsaften i kombination med solljus kan orsaka svåra blåsor på huden.

● **Ursprungligen kommer jättelokan** från västra Kaukasus. I Sverige har växten fått stor spridning. Den växer på flera platser i Sundbyberg.

● **Markägare uppmanas att ta bort jättelokor** som upptäcks. Med sin snabba utbredning och kvävning av annan vegetation påverkas den biologiska mångfalden negativt av jättelokan.

KÄLLOR: NATURVÅRDSVERKET, SUNDBYBERGS STAD